

Smart svensk bergskil

BERGSKILEN BILLY är en ny svensk bergskil för fritidsbåtar. Den är självlåsand, vilket gör att vinden kan vrida men kilen sitter som berget från vilket håll den än belastas – till och med parallellt med sprickan.

Kilen består av två delar, den korta kilen sätts först ner i sprickan och därefter knackas den långa kilen ner och låser fast kilarna i sprickan. Dra tampen genom den korta kilens ögla och förtöj i den längre kilens ögla. När tampen belastas låser kilarna fast i varandra och ju hårdare det blåser ju mer kilar de fast sig i varandra.

De två kilarna passar i sprickor mellan 6 och 14 mm och med den medföljande utfyllnadsdelen kan du förtöja i sprickor upp till 20 mm breda.
www.smartasaker.se

Hempel testar giftfria färger

FÄRGTILLVERKAREN Hempel har ständigt färgtester på gång vid olika teststationer i världen. Bland annat i hemlandet Danmark, men även vid stora teststationer i Barcelona och Singapore.

Båtliv var med i början av sommaren när Hempels testansvariga hängde upp ett antal paneler vid en teststation hos båtklubben i Jyllinge på Själland, några mil norr om Roskilde.

De färger som ska testas under cirka ett år är olika biocidfria bottenfärgsalternativ för Sverige. Hempels egna produkter inklusive deras sili-konfärg och färger från konkurrenter finns med i testet.

– Vi testar konventionella biocidfria bottenfärger och vår egen Silic-One samt primers, säger Anne Mette Oddsen, produktchef på Hempel.

– Testpanelerna ska hänga i vattnet i cirka ett år. Under den tiden kollas de av oss en gång i månaden.

Dorthe Hillerup (t. h.) och Anne Mette Oddsen, båda produktchefer på Hempel, vid testanläggningen i Jyllinge. Panelerna med biocidfria bottenfärger ska hänga i vattnet i ett år innan färgerna utvärderas.

Förutom i Jyllinge, där vattnet påminner om Östersjöns bräckta vatten, testas samma färger även i Barcelona, där vattnet är mycket mer aggressivt än här.

– Vi testar alltid våra produkter i verkligheten. De här färgerna ska även provas på båtar i Danmark och Norge.

I Sverige krävs det tillstånd, så vi avstår det den här gången.

Saltinnehållet i vattnet i Roskilde Fjord varierar från 12‰ i botten av fjorden till 18‰ vid utloppet till Kattegatt (källa: rapport från "DTU, Danmarks Tekniske Universitet").
Lars-Åke Redéen

Tätt USB-uttag

FRÅN SCANSTRUT KOMMER de här stänksäkra USB-uttagen med dubbla anslutningar 1+2.1A, 12/24V.

Installation är enkel med genomgående montering. Passar alla USB typ-A kontakter och kommer till nästa säsong även med flera möjligheter. Striltät med stängt lock, även med laddsladdar i. Pris 349 kr.

www.navinordic.com

Gratistjänst för att dela djupdata

GARMIN QUICKDRAW COMMUNITY är en gratis online-tjänst där du kan dela HD-kartor med djupdata i insjöar och ladda ner gratis data för att förbättra och komplettera dina befintliga sjökort. Quickdraw Community bygger på succén med Garmins programvara Quickdraw Contours som är ett gratis verktyg där du enkelt kan skapa egna HD djupkartor på ett ögonblick med en fots konturer.

www.garmin.se

Fjärrkontroll till Fusion

HÄR ÄR EN ny fjärrkontroll som är specialgjord för att passa Fusions nya marinstereo. Från fjärrkontrollen kan stereons alla funktioner styras genom ett avancerat användargränssnitt. Den har en ratt för att navigera i menyerna samt för att höja och sänka ljudvolymen. Robusta knappar för att styra funktioner samt en tydlig 2,6" LCD display som är lättläst i direkt solljus.

En unik detalj med MS-NRX300 är att den också fungerar som NMEA2000 repeater, det gör att

den kan visa information som finns i nätverket via externa källor som t.ex. djup, vind, temperatur och fart m.m.

Pris 2 495 kr.
www.comstedt.se

TÖM TANKEN INFÖR VINTERN

Transclean 65 rengör åt dig

Nu är det dags att tömma tanken inför vintern, använd Transclean 65 för rengöring och TankSafe för frostskydd så kan du starta nästa säsong utan problem. Transclean 65 är en specialvätska som löser urinsten och andra hårda avlagringar i septiktank och rörledningar samt förhindrar stopp i toalettssystemet.

TankSafe skyddar ditt toasystem mot frysning, skyddar ner till minus 40 grader.

Båda produkterna är miljövänliga och biologiskt nedbrytbara.

Är inte skadliga för metaller, plast eller gummi.

Har med framgång använts av yrkes och kryssningsfartyg under många år.

Finns i välsorterad marinhandel

Kemi produkter International AB www.kemiprodukter.com

Som bortskämda barn på sjön

ANTALET SJÖRÄDDNINGSFALL UNDER årets sommarmånader juni, juli och augusti i år blev 628 stycken.

Det är förstås alldeles för många, men inte alarmerande med tanke på att genomsnittet för samma period under de senaste 15 åren är 614 fall.

Men de som samlar och analyserar siffrorna har upptäckt en annan sak, även om de av diplomatiska skäl aldrig kommer att formulera det lika enkelt som i nästa mening:

Fler och fler fritidsskeppare uppför sig som bortskämda barn.

Hurdå?

Jo, de litar blint på att varven verkligen har gjort allt det där som ska göras med båten när den står på land. Eller – om de sköter sin egen båt – så struntar de i viktiga serviceåtgärder.

Räddningstjänstsamordnaren Johan Mårtensson på Sjöfartsverket, som också är frivillig sjöräddare och chef på Sjöräddningssällskapets station i Skillinge, misstänker att båtfolket blivit mer och mer bekvämt.

– Det kan vara lite så och så med det som kallas "all inclusive" för båtarnas vinterförvaring. Åtminstone har nog leverantören och beställaren lite olika bilder av vad det innebär. Lämnar man in en bil så ingår hela servicen, med varje detalj specificerad. Så är det nog inte riktigt på alla varv, säger Johan.

Skit i bränsletanken eller igensatta filter är vanliga fel, för att inte tala om soppatorsk. I år tycker sig Johan Mårtensson ha sett att särskilt många segelbåtar fått problem med motorerna.

– Tyvärr har jag aldrig sett så få flytvästar i så många båtar som under sommaren 2016.

Men det handlar inte bara om slarv med båtarnas skötsel.

En del seglare och motorbåtsförare tror att de kan göra vad som helst bara för att de har del av Sjöräddningssällskapets medlemsservice eller försäkrat sig på annat sätt.

Förra sommaren ville en seglare ha bogsering. Det hade slutat blåsa när han befann sig 46 sjömil från land och motorn vägrade starta. Att vänta på vind tycktes inte fallit honom in.

En äventyrare som skulle paddla kajak ensam från Skåne till Litauen orkade inte ens halvvägs, utan hamnade på akuten i Ystad, efter en krånglig och tidskrävande räddningsinsats.

En man som skulle på bröllop i Estland i somras tog vattenskotern från Värmdö. Han hade mobilen med sig för navigering, men täckningen försvann. Räddningshelikoptern plockade upp honom utanför Färö.

En familj som skulle med stor fritidsbåt från Skagen till Marstrand lät en lite pojke köra i förväg med ribben. Fyra helikoptrar, flygplan och flera räddningsbåtar hittade honom senare långt söderut i Danmark.

Visst är det bra att vi som gillar sjöliv kan få hjälp även om det inte uppstått någon nödsituation. Ibland kan ju små, enkla problem faktiskt utvecklas till livsfarliga.

Men att chansa vilt och lita på att någon annan ska ta hand om allting så fort det krånglar lite grann är bara egoistiskt.

Robert Aschberg

Robert Aschberg är TV-producent och journalist med ett stort eget båtintresse. Han är även medlem i Sjöräddningssällskapets styrelse.

I Båtliv är Robban krönikör med rätt att tycka till. Om du har åsikter eller tips så kan du maila honom på adressen Robert.Aschberg@batliv.se

Svensk familjebåt för fartsugna

DIVA 34 SC är en ny svensk familjebåt för dem som vill ha en båt med fina prestanda. Nya Diva SC innebär en ny generation Diva-båtar med stora steg framåt i utvecklingen av de egenskaper som gjort Divorna framgångsrika.

Diva-båtarna har en lång historia av framgångar. Den nya modellen är planerad för morgondagens seglingsupplevelser med designern, Bernt Lind-

quists, långa erfarenhet som grund.

Målet med utvecklingen av Diva 34 SC är att skapa en båt som kan mäta sig med de allra snabbaste under kappsegling men samtidigt bjuda familjen på komfortabel semestersegling. När det gäller komfort för familjeseglingen har inget sparats.

Mått 10,33x3,48 m. Vikt 4 850 kg.
www.fabolayachts.se

Skydd mot växter i tanken

TILLSATSER FRÅN LIQUI MOLY ger ett långvarigt skydd mot mikroorganismer i tanken. Dieselpest är ett problem som förvärras ju längre motorn får stå stilla. LIQUI MOLY, från Tyskland, har testats av ett tyskt institut. För testet tillsattes en liten mängd vatten i dieselpest, och sedan infekterades bränslet med en specifik mängd mikroorganismer, vilka spred sig snabbt i det obehandlade dieselpestet, men i det behandlade bränslet gav tillsatserna snabb effekt. Efter sju dagar kunde inga mikroorganismer påvisas och inte ens efter 21 dagar var de tillbaka i bränslet.

Mobiltjänst viktig hjälp för sjöräddningen

SMARTA MOBILTELEFONER MED GPS-mottagare kan fungera som en enkel nödsändare. Det är grundtanken bakom tjänsten CARL, som har testats av Sjö- och flygräddningscentralen under två somrar. Med hjälp av mobilen kan sjöräddningen med stor noggrannhet hitta en nödställd.

CARL (Call And Rescue Link) innebär att Sjö- och flygräddningscentralen, JRCC, skickar ett sms till den nödställdes mobiltelefon. I sms:et finns en internetlänk som den nödställda ska klicka på – och när tekniken fungerar som det är tänkt blir den nödställdes position därmed synlig på JRCC:s skärmar.

För det krävs att den nödställda har en smartphone med inbyggd GPS, att telefonen har platsdelning aktiverad och att den nödställda befinner sig inom täckningsområde för datatrafik. Under sommaren 2015 bidrog CARL med positioner i 38 fall.

Vridbara fästen för mobil och platta

ROKK MINI MULTILED är centrum i ett system för att fästa olika prylar i båten. Till exempel smartphone och platta. Det här fästet är ledbart i alla led och vridbart 360 grader. Det fäster hårt när ratten dras åt och kopplas loss med ett knapptryck.

Fästet är gemensamt för olika funktioner. Flera olika hållare kan väljas till. Pris för fästet 398 kr.

www.navinordic.com

Grundkänning på kräftkör

ÄRETS SYK (Stockholms Yachtklubb) Kräftkörret gick inte så bra för segelbåten Bianchi som körde för nära ett rundningskummel. Fotot är taget från Vagabonde. Itaka i bakgrunden.

Vill se bättre förberedelse för båtlivet

EN UNDERSÖKNING GENOMFÖRD av B&G upptäckte att mer än en dryg fjärdedel av båtägarna genomförde mycket liten eller ingen försäsongskontroll på elektronik eller vitalsäkerhetsutrustning efter uppläggning över vintermånaderna.

B&G-undersökningen av över 700 båtägare resulterade i att 26% medgav att de inte på ett tillfredsställande sätt förberett sin båt för sommaren utan endast genomfört enklare åtgärder eller ingenting alls.
www.bandg.com

Undersöker fritidsbåtars effekt på havsmiljön

I ETT SAMARBETSPROJEKT där bland andra Göteborgs universitet, Länsstyrelsen, HaV-myndigheten, Västra Götalandsregionen och kustkommuner deltar, undersöks hur fritidsbåtarnas giftiga avgasutsläpp direkt i vattnet, påverkar havsmiljön.

I juni innan båtsäsongen tagit fart sattes burar med ostron och blåmusslor ut längs Sannäsfjorden

och i Grebbestad, sammanlagt 14 mätstationer. På några av dessa mätstationer finns också instrument som registrerar vattenströmmar, temperatur, salthalt och syrgas. Grebbestad är beläget bara 7 km från Sannäs och är utsatt för ett betydligt bredare spektrum av föroreningar från både båtar, biltrafik, asfalterade ytor, oljespill med mera.

Buster S förnyas från kölen och upp

BUSTER HAR HELT och hållet förnyat sin näst minsta modell, Buster S. Den lilla båtens viktigaste nya egenskap är en ny självläns för tömning av regnvatten.

Buster S, som är avsedd för fyra personer, är CE-certifierad och liksom övriga Busterbåtar tillverkad helt i aluminium. Den är designad som

allmänbåt för sommarstugan både för sam användning, transport, resor och för fiske.

Det finns tre olika versioner av Buster S: basmodellen S som styrs från bakbänken, S1 som utrustats med en sidopulpet och Scc med en pulpet i mitten.

www.busterboats.com

HÖSTKAMPANJ

Passa på att byta motor i höst till förmånliga priser

Prisexempel motorer med backslag, kontrollpanel och motortassar

M2.18, 16 hk: 45900:-

M3.29, 27 hk: 56400:-

M4.45; 42 hk: 69900:-

Vi ger även **20% rabatt** på Installationstillbehör ur VETUS sortiment i samband med köp av kampanjmotor. Priser inkl moms, kampanjen gäller t.o.m 2016-10-31.

VETUS har inombordsdieslar i effekterna 12-250 hk, med backslag eller drev. VETUS har även adapter för VP segelbåtsdrev, VP290 aquamatic samt Mercruiser.

VETUS DIESEL återförsäljare finns strategiskt placerade över hela landet, kontakta VETUS för info om din närmsta återförsäljare.

VETUS AB • Hörnåkersvägen 12 • 183 65 TÄBY •
Tel. 08-544 442 70 • Fax 08-544 442 79 • info@vetus.se • www.vetus.se

Res med Båtliv

I FEBRUARI 2017 är det dags för Båtlivs årliga VIP-resa till Helsingfors stora båtmässa.

Förutom att vi får en VIP-visning på mässan följer Bertil Björkman med på resan. Han är ordförande för Vasamuseets vänförening som har ett projekt för att göra en kopia av en kanon på regalskeppet Vasa.

Resan är ett fint tillfälle att ta med några vänner från båtklubben på en härlig kryssning och samtidigt besöka den stora båtmässan i Helsingfors.

Avresa från Stockholm 10 februari 2017 kl. 16.30. Åter i Stockholm 12 februari kl. 10.00.

Pris från 1 923 kr per person. Reseledare är Båtlivs Bengt Anderhagen.

Detaljerad information i nästa nummer och på Viking Lines hemsida: <http://www.vikingline.se/batmassahelsingfors>

Krympplast för båten

POLY-PRODUKTER HAR UTVECKLAT ett krympplastsortiment med wrap-pingprodukter för att slippa fladdrande presenningar och skador på båtar. Plastfilmerna finns i flera utföranden.

www.poly.se

Lucas Emilsson, 17 år, från Örebro blev Båtlivets Unga Hjalte 2016.

15 000 kr till Båtlivets Unga Hjalte

DET ÄR SNART dags att utse "Båtlivets unga hjalte".

Stipendiet, som är på 15 000 kr, delas ut av Båtliv och International Färg till en hjalte i båtlivet som är max 30 år gammal.

Alla som vill kan ansöka själva. Priset delas ut på båtmässan Allt för sjön i Stockholm i mars 2017.

Mer information: www.batliv.se, www.facebook.com/tidningenbatliv

Våta batterier lämnar marinelivet

I Båtliv nr 4-2014 fanns en artikel som behandlade för- och nackdelar med AGM-batterier och gelbatterier jämfört med våta batterier. Det är dags för en uppföljning med goda nyheter. Text & foto: Göran Isaksson

FÖRRA ARTIKELN KAN sammanfattas i en mening:

AGM-batterier lämnar minst dubbelt så mycket ström som våta batterier i en gemensam förbrukningsbank och de laddar med minst dubbelt så hög ström. Den mixade banken, med två AGM och två våta batterier, har nu varit i drift fyra säsonger.

Nya mätinstrument har gjort det möjligt att registrera laddning för sig och urladdning var för sig under tidsperioder från minuter upp till flera dygn samt att avläsa peak-värden, allt per batteri.

För startbatteriet är slutsatsen enkel. AGM-batterier med spiralceller har överlägsen startkraft och livslängd. Ett ensamt Optima 60 Ah från 1999 (bilden) ersattes sommaren 2016 med ett Optima Blue Top, det vill säga 17 säsonger utan underhåll. Laddningen är avklarad inom några minuter tack vare extremt låg inre resistans.

FÖR FÖRBRUKNINGSBATTERIER HAR

situationen inte varit lika solklar. Vid stora men korta strömottag på 5-25 A per batteri presterade de våta batterierna fortfarande bra, drygt hälften av strömmen jämfört med AGM-batterierna i den mixade banken. De försvarar därmed sin plats i banken ytterligare ett par år.

Vid normala uttag på 2-20 A från hela batteribanken inträffade något oväntat. Till exempel lämnade ett AGM 7 A medan ett vått parallellkopplat batteri lämnade mindre än 1 A. I extrem-

Detta AGM batteri installerades 1999 och ersattes först 2016 med ett nytt. 17 år i drift utan underhåll.

fallet lämnade ett AGM 3,4 A och ett vått batteri 0,1 A. Hur var detta möjligt? Samtliga batterier var friska och kunde var för sig avge långt över 50 A. Förklaringen är att AGM har 0,1-0,2 V högre polspänning än ett vått. I en parallellkopplad bank måste förstås samtliga batterier "komma överens" om en och samma polspänning, till exempel 13,2 V. Men, vid belastning och därmed något lägre polspänning, kastar sig AGM-batterierna fram och gör jobbet medan de våta lägger armarna i kors, åtminstone till att börja med. När hela banken börjar bli trött måste alla hjälpas åt och de med högsta kapaciteten (flest Ah eller Wh) jobbar mest.

Den avgörande skillnaden är laddningen. Under första minuten laddade de våta ganska bra,

ca hälften så mycket som AGM-batterierna i banken. Men redan efter fem minuter laddade AGM med sju gånger så mycket ström.

SLUTSATSERNA ÄR ENKLA. Det går att fördela kostnaden över tid genom succesivt utbyte mot AGM i en mixad batteribank. De våta kommer att ha en ganska behaglig tillvaro men de är inte värdelösa före sex års ålder med rätt underhåll. AGM-batterierna kommer inte att slitas ut förtida trots att de gör tyngsta jobbet. Konstruktionen är robust, klarar t.ex. täta automatiska start/stopp i moderna bilar. Sannolikt kan man vänta sig tio års livslängd utan underhåll. Extern laddare för en mixad bank ska ställas på "Sealed"/AGM och bör vara styrd av mikroprocessor. ☺

Nya skärmar från Mercury

NÄR MERCURY MARINE introducerade sitt båtstyrningssystem VesselView fick båtägaren realtidsdata om båt och motor framför fingertopparna. Nu lanserar Mercury två toppmoderna VesselView-multifunktions-skärmar, VesselView502 och VesselView702.

Nya VesselView502 har en 5-tums bredbildsskärm med högupplöst 16x9 HD-bildförhållande. Skärmen med

gränssnitt för multitouch har inga knappar (även om användarna kan välja till ett fjärrstyrningsgränssnitt med vred och knappar). Data för upp till fyra motorer kan visas på skärmen.

VesselView502 kan samverka med

bredbandsekolog med CHIRP, DownScan-bildvisning och en fullt utrustad sjökortsplotter [operatörer behöver köpa till detaljerade sjökort för sina farvatten]. Skärmen är utrustad en Micro SD-kortplats på enhetens baksida och levereras med inbyggd, höghastighets, 10 Hz GPS, Wi-Fi, Bluetooth samt är GoFree cloud-aktiverad.